

LBRIS

We know
books

MARIA GĂITAN MOZES

LAS INIMA SĂ SPUNĂ...

Poezii alese

UNIVERSUL ACADEMIC

București, 2019

CIRCUIT VITAL, sumar selectiv:

PODOABE	11
LAOLALTĂ.....	11
ȘI... SPINUL	12
ALȚII	13
PE SCENELE STRĂZII	13
LACRIMA	14
MARTORĂ	15
CASE ȘI CASE.....	15
CINE-S EROII	16
FUGA.....	17
ILEANA DODON.....	18
ACASĂ	19
AMĂGIRI	19
PE COLINĂ	20
CA NIȘTE FANTOME.....	20
ÎMPĂRȚEALA	21
PREZENȚE INUTILE	22
CUTEZANȚĂ.....	23
ÎNCĂ O VARĂ	24
LA PIAȚĂ.....	24
AȘTEPTĂRI	25
FILME.....	26
LUAȚI.....	26
CHEFLIE	27
ÎNTRE DRUMURI	28

CE-AR FI ?.....	29
SPECTATOARE.....	29
DESCULȚĂ.....	30
ÎNTÂLNIRI CU MAMA.....	31
ÎN OPT.....	32
VECHIUL VĂL.....	32
REGRETE.....	33
LINGURA.....	34
RARIȘTEA.....	35
PRIETENIE.....	36
LIMPEZIRE.....	37
DESTINAȚIE.....	37
PORTRET.....	38
LUMINA.....	38
FĂRĂ TINE.....	39
CA O MANTA.....	39
DAR ȘI ATUNCI.....	40
OGLINDA OCHILOR.....	40
DOAR.....	40
E CEVA.....	41
ȘI TOTUȘI.....	41
DIN GREȘEALĂ.....	42
HOTĂRÂRE.....	42
EXAMEN.....	43
NEVOIE DE VORBE.....	43
CIRCUIT VITAL.....	44
LUME.....	44
PSIHOZĂ.....	45
NEPOTRIVIRE.....	46
PLUTA.....	46
ACOLO.....	47
DESTIN.....	47
FIRE.....	48

MOARTE.....	48
OCOL.....	48
MINCIUNĂ.....	49
PĂDUREA SINGURĂȚĂȚII.....	49
PAHARUL.....	50
LIANT.....	50
LICITAȚIE.....	51
BALANȚĂ.....	52
LIVADA SUB SECETĂ.....	52
VINOVĂȚIE.....	53
LUPTĂ.....	53

PODOABE

Nu pot pune
prea multe podoabe-n
cuvinte.
Săracă în zestre
nu le-am
avut,
nici n-am știut
pe unde
și cum
să le caut
ori să le iau
cu împrumut.
Nu-mi fac din asta
o fală
dar nici nu mă ascund
ca după un scut.

Ăsta-i sipetul!
Și dacă podoabele
sunt învechite
și așa
de puține
încerc să le port
precum
se cuvine.
Nu ca zorzoane
și nici ca spoială –
ci talismane
primite în dar
cărora inima
neobosit făurar
se străduie să le dea
strălucire.

LAOLALTĂ

Să încerc zborul
de vultur semeț
când sunt
o pasăre oarecare;
între porumbel,
rândunică,
cuc
și privighetoare?!

Vultur-u-i vultur
și n-o să se prefacă
nicicând
în pasăre cu moț
ori cu pene pestrice
pe care s-o ascuți
prin crânguri
cântând.

...Nu pot să încerc
zborul
de vultur semeț
cu largi
și sinuoase rotiri.
Vreau
doar să zbor
destrămând pânzele de
întuneric

și nor
cu multele stoluri,
de păsări,
vâslind laolaltă
sub cupola de azur,
nesfârșită
și înaltă.

ȘI... SPINUL

Și...spinul
poate-și plânge o durere,
de-nsingurarea petrecută
în pustiu,
zdreliț în dinții
vântului,
topit de soare
și-năbușit
de marea umblătoare-a
nisipului sticlos
și auriu.
Și... spinul
poate-și cântă
o bucurie
când

printre crengile-ncâlcite
și țepoase
sclipește-un ochi
de floare viorie,
iar
la subsuoara lui,
adâncă
și ursuză,
își caută-mpreună
îngăduire:
o pasăre pitică,
o șopârlă,
un fluture roșcat
și-o
buburuză.

ALȚII

N-am altoit
spini
prefăcându-i în vii
și livezi.
Peste nisipuri și piatră,
grădini și ogoare
din palmele mele
nu s-au născut.
N-am împărțit
oul,
n-am împărțit
cartoful,
n-am purtat sandale scâlciate
și nici măcar cova tembel.
Alții, temerari,
conviețuind cu gândaci și
reptile
prin maabaroturi
și cort,

înaintea mea,
pentru mine și alții,
au trezit
puterea
pământului mort.
Alții
cu sarea sudorilor
arzându-le pe grumaz
ne-au răsădit
bucuriile noastre
de azi
din care mă-nfrupt
pe de-a gata.
Alții
au schimbat
istoriei
roata
de care și eu
mă țin...

PE SCENELE STRĂZII

Cântă viori
la colțuri de stradă.
Trompetele strigă
dureri
și chemări.

Trezită de o blondă
ghitara tresare
și calde romanțe
îmbracă-nserarea,
uitată pe Volga și Don.

„O, idișe mamă”
ia-n brațe amintirea
unui târg liniștit sau oraș
și cântecul taie
deși în surdină
cu evantaiul de note
adânc.
Acordeonul bătrân
cu acorduri te-ncântă
dar simți
și cum clapele plâng.
... Concerte ... concerte
fără urmă de scenă –
și spectatorii,
mult prea grăbiți,

aruncă un ban,
o privire fugară,
ori lame tăioase de ironii.
Și cântă o femeie
rușinată
de vârstă,
tineri sfioși și copii.
Cântă viori
la colțuri de stradă,
în Tel Aviv, Rehovot,
cântă oriunde
semnându-și prezența
cu ceea ce știu,
cu ceea ce pot...

LACRIMA

Ștergi lacrima
celui îndoliat.
De a ta
nu îți pasă
că arde,
apasă
și taie
cu dinți ascuțiți
de fierăstraie.
Ștergi lacrima
celui
de alături
și mâna altcuiva

îți sprijină umărul.
Vorbe de îmbărbătare
alunecă domoale.
Tu
culegi în tăcere
doar murmurul.
Ștergi lacrima...

Durerea nu se șterge –
încrustată în suflet
rămâne nu numai azi,
nu numai mâine...

Ștergem lacrimi...
Asta
facem mereu.

Așa pietruim
drumul spre tihnă
și pace
de la o vreme
încoace...

MARTORĂ

Lespedea rece
din cimitirul tăcut
primește buchetul de flori,
pentru tata,
de la cel care este
soldat și fiu...
Mâna-i fragedă,
cuprinsă de tremur
sub streășină de la chipiu,
alătură, militărește,
salutul
și-o lacrimă rostogolită
sărută lespedeza,

lutul...
Sunt martoră fără să vreau
și țip de durere
și strig
cu tăcerile-n adânc
încleștate.
Doamne!
Oare asta-i dreptate,
să dăm pământului
înainte de vreme
când soț,
când fiu,
când soră ori frate?

CASE ȘI CASE...

Cu câte-un cat,
cu câte două
cam gârbovite dar
cuvincioase
rămân
și vor rămâne
printre case
precum rămân bătrânii

printre noi.
Ochii ferestrelor
se cască a uimire,
privind suratele făcându-și
loc
peste nisipuri din Rishon
și Neghev
prin pietrele de la Shomron

și Maalot.
Tot case, arătoase,
zvelte
în pastelate și ciudate haine
crescute parcă
din poveste
din semne magice și taine.
Mă simt bogată
chiar de nu-s ale mele
și ochiu-i încântat
de frumusețe.

Cu câte-un cat,
cu câte două
cam gârbovite dar
cuvincioase
aceste case
scriu rânduri de istorie,
eternă,
alături de suratele-ndrăznețe
și moderne.

CINE-S EROII

Cine-s
adevărații noștri
eroi?
Și cine scrie istoria?
Cei care pier
sfârtecați în atentate și
gloanțe,
cei schilodiți,
ori cei ce rămân
să ducă prin timp
amintiri
și dureri?
Cine-s eroii
și cine scrie istoria?
Cei mulți
ori cei ce se află în frunte?

Caut cu înfrigurare eroii.
Dar alături, doar oameni
cu îngrijorările zilei,
mărunte,
grăbind după treburi,
veselindu-se
când se ivește prilejul,
ori
înghițiți de vârtejul
altor necazuri
ce se petrec pe la noi.
Aceștia, oare,
să fie eroi ?
Acești anonimi scriu, oare,
pământului nostru
istoria?

FUGA

Sub cupola de brusturi
cu verdele crud
lacrima ploii
o simt și o aud.
Ce sunet cald și duios!
Uit oboseala
și frica turnată
în os.
Uit tălpile
ce-mi sângerează din plin
și rochia-nflorată
spintecată-ntr-un spin.
Uit vânătăile potcoavei
din coastă
și răsuflarea nervoasă
a calului murg, hăcuit de
pinteni
și lovituri de cravașă
în hăituiala pornită
după mine-n
amurg.
Uit pielea arzândă
și urzicăta,
vergile însemnate pe trup

și smocurile smulse
din coroana cosiței,
înfășurate
pe despletitura de plumb.

Scăpată-s cu fuga,
și cotloanele râpei
îmi dau adăpost
printre sălcii pletoase
și bălării,
alături de alte codane.
Frontu-i aproape
și nemții colcăie prin sat
după prăzi
vârsându-și plinul
de fiere.
Nu-i casă scutită
de spaimă și de durere
și tunurile
încă
nu tac...

ILEANA DODON

Nu știu
câți soldați din pluton
au spurcat-o la rând
pe Ileana Dodon.
Nu știu
câtă durere a strâns.
A plâns
ori n-a plâns
ori a fost ca o piatră
de dură.
Sângele-i împroșcat
din nas și din gură,
muște
veneau să i-l guste
înnegrind cu roiul lor
scrobitele-i fuste.
Părul spic
bogat ca un snop
i l-au răsucit funie
legând-o de un plop.
Scena umilitoare, barbară,
petrecută spre
seară,
cu martori
tată și soț

în neputință însă s-o scape
de sodomie.

Distrația finală
la fiecare un glonte.
Și urcă în furgoanele
încărcate
cu prăzi,
urlând cântece și saluturi
ca la parăzi.
Răvășit
rămâne tot satul.
Spaime trec
din casă în casă.
Războiul,
peste grumaz, sălbatec,
apasă,
și mamele ne acoperă fața
și ochii,
nenorocirile lui
să nu le vedem.

ACASĂ

Un rest de amurg
ca o draperie uitată
a rămas agățat
de vâgăuna ferestrei.
Înăuntru –
încremenire.
Pe masă
profilul unor cutii
de conservă
și un șoarece
adulmecând uscăciunea
fostului conținut în amestec
de mușgai
și iz de țigară.

Regret
că prezența mea îl alungă
în vertebra
unei cartușiere golite.
Mustața îi tremură
cu nervozitatea
unui învins.
Eu
mă bucur nespus
că în afară de șoarece
n-am descoperit
nici un ins
și pot reveni
acasă...

AMĂGIRI

Și zațul uscat
din gamela găsită, –
pentru o zeamă negruie
e bun.
O vagă aromă, –
poate

că va avea.
Și trăiesc cu visarea
că sorb
dintr-o fierbinte
și întăritoare
cafea...